

**Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română
în cadrul examenului național de bacalaureat 2011
Proba A**

Introducere

Proba A de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română, reprezintă cadrul de evaluare a competențelor de receptare și de producere a mesajului - în formă scrisă, având ca suport diverse tipuri de text, în conformitate cu programa școlară, și în formă orală, ca tipuri de discurs (descriptiv, informativ, narativ, argumentativ), cu valorificarea achizițiilor dobândite la disciplina Limba și literatura română.

Proba A de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română are ca finalitate evaluarea competenței de comunicare/ exprimare orală într-o situație de comunicare specifică, precis determinată.

Structura probei

Subiectul de examen conține un text suport cu următoarele caracteristici:

- acoperă o gamă cât mai variată de tipuri de texte care să stimuleze interesul pentru lectură;
- are un caracter autentic, posibil a fi întâlnit în viața de zi cu zi;
- constituie un decupaj semnificativ și de sine stătător, de 160-230 de cuvinte (cu o marjă de 5-10%, reprezentând intervalul necesar înțelegerii mesajului textului), suficient pentru îndeplinirea cerințelor de evaluare formulate;
- se înscrie în reperele precizate de programa de examen și de curriculumul național;
- este text literar sau nonliterar, "la prima vedere".

Textul suport este însoțit de itemi semiobiectivi de tip întrebare structurată, cu referire atât la situația de comunicare, cât și la tema/ mesajul textului dat.

Competențe de evaluat

În cadrul probei A se evaluează următoarele competențe:

- înțelegerea textului
- exprimarea și argumentarea unui punct de vedere
- organizarea discursului
- adaptarea la situația de comunicare
- utilizarea limbii literare

Nivelurile de competență sunt descrise în *Grila descriptorilor competenței de comunicare orală în limba română*, prin descriptori calitativi, organizați în mod progresiv care permit evaluarea globală, adecvată scopului criterial al evaluării competențelor lingvistice.

Precizări privind evaluarea probei

Instrumentul normativ al evaluării competențelor lingvistice de comunicare orală este *Grila descriptorilor competenței de comunicare orală în limba română*, pe baza căreia se evaluează proba.

MODEL

Conformarea față de un model elaborat de o cultură nu se rezumă la înveșmântarea formelor umane, ci împrumută și aspectul unor intervenții directe. Tatuajele sau inciziile, alungirile craniului sau modificările danturii, machiajele ceremoniale și mutilările religioase, tunsorile sau coafurile cu semnificații riguroase sunt numai câteva dintre modalitățile de a acționa asupra corpului cu scopul de a-l remodela. Aceste intervenții nu sunt motivate numai de o estetică corporală consacrată de tradițiile locale. În toate civilizațiile, corpul este considerat suport al forței vitale, al sufletului, și devine, din această cauză, obiectul unor interpretări mitice. Tehnicile de „prefacere” a aspectului vizibil al persoanei au, de cele mai multe ori, menirea de a corecta formele, de a le oferi semnificațiile profunde precizate de mit. Mărcile corporale, cu funcții magice sau religioase, nu au numai rostul de a proteja, de a ne neutraliza orice acțiune malefică orientată împotriva persoanei, ci constituie adevărate sisteme de semne care compun aproape un limbaj. Ca orice limbaj, nici acesta nu are sens decât în interiorul convențiilor care l-au fixat și l-au admis.

(Silviu Angelescu, *Portretul literar*)

[Citește cu voce tare textul.]

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Motivează-ți răspunsul.
- c. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre impactul modelului asupra unei culturi? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

- Citiți mult?
- Câteodată mai mult, câteodată mai puțin.
- Dar, așa în mijlociu...
- Hm! Cam opt, nouă ore pe zi.
- Opt, nouă ore pe zi?
- Da.

Fata îl privi uimită, ca pe un lucru rar. Niciodată nu i-ar fi trecut prin minte că sunt oameni care citesc până la zece ore pe fiecare zi. Credea că poveștile astea nu se petrec decât prin romane. Era, de altfel, o observatoare foarte slabă și niciodată nu și-ar fi putut da seama ce se petrece în afară de mediul ei.

Băiatul plecă ochii în jos, înroșindu-se până în rădăcina urechilor. Apoi, ca să se dezvinovățească:

- Bine, dar nu citesc întruna. Mai scriu, mai lucrez la entomologie*, mai traduc... Apoi, am colecție de pietre, ierbar... mă ocup și cu chimia.

Vorbea repede, neluându-și ochii din vârful sandalelor, ca și cum s-ar fi lepădat de o greșeală făptuită în neștiință.

Fata îl privea mereu, lunecându-și ochii pe fața arsă de soare și pătată cu coși stârpiți de nerăbdarea aceea necăjită caracteristică adolescenților, care din orișice neam și-ar trage viața și în orișice mediu și-ar trăi zilele, în fundul sufletelor lor, doresc întotdeauna să placă.

(Mircea Eliade, ***Romanul adolescentului miop***)

*Entomologie – s.f. Ramură a zoologiei care se ocupă cu studiul insectelor

[Citește cu voce tare textul.]

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- b. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- c. Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, argumentativ)? Argumentează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre rolul lecturii în viața unui adolescent? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

GRILA DESCRIPTORILOR COMPETENȚEI DE COMUNICARE ORALĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Nivel de competență	COMPETENȚE DE EVALUAT/ DESCRIPTORI CALITATIVI				Utilizarea limbii literare
	Înțelegerea textului	Exprimarea și argumentarea unui punct de vedere	Organizarea discursului	Adaptarea la situația de comunicare	
Utilizator mediu	<ul style="list-style-type: none"> - Citește corect și cursiv - Identifică ideile în text 	<ul style="list-style-type: none"> - Exprimă un punct de vedere personal 	<ul style="list-style-type: none"> - Construiește un discurs clar, respectând parțial structura specifică tipului de text vizat prin cerință (descriptiv/ informativ/ narativ/ argumentativ) 	<ul style="list-style-type: none"> - Își adaptează parțial discursul la interlocutori și la scopul comunicării - Își adaptează parțial comportamentul la contextul de examen, cu folosirea ezitantă a mijloacelor comunicării orale (verbale, nonverbale și paraverbale) 	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizează corect limba literară, în situațiile de comunicare date
Utilizator avansat	<ul style="list-style-type: none"> - Citește corect, cursiv și conștient - Formulează clar și coerent ideile textului 	<ul style="list-style-type: none"> - Exprimă și susține un punct de vedere personal 	<ul style="list-style-type: none"> - Construiește un discurs clar și coerent, respectând structura specifică tipului de text vizat prin cerință (descriptiv/ informativ/ narativ/ argumentativ) 	<ul style="list-style-type: none"> - Își adaptează discursul la interlocutori și la scopul comunicării - Își adaptează comportamentul la contextul de examen, cu folosirea adecvată a mijloacelor comunicării orale (verbale, nonverbale și paraverbale) 	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizează corect și adecvat limba literară, în situațiile de comunicare date
Utilizator experimentat	<ul style="list-style-type: none"> - Citește corect, cursiv, conștient și expresiv - Sintetizează mesajul global al textului și explică aspectele implicite ale acestuia 	<ul style="list-style-type: none"> - Exprimă, susține cu argumente un punct de vedere personal, demonstrând capacitate de persuasiune a interlocutorilor 	<ul style="list-style-type: none"> - Construiește un discurs clar, coerent și personalizat, respectând structura specifică tipului de text vizat prin cerință (descriptiv/ narativ/ informativ/ argumentativ) 	<ul style="list-style-type: none"> - Își adaptează în mod creativ discursul la interlocutori și la scopul comunicării - Își adaptează comportamentul la contextul de examen, cu folosirea adecvată a mijloacelor comunicării orale (verbale, nonverbale și paraverbale), dovedind autocontrol 	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizează corect, adecvat și nunațat limba literară, în situațiile de comunicare date